

Sygn. akt II S 120/19

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny – Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Joanna Ćwik - Bielińska (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Krystyna Dobrowolska

SO Renata Stępińska

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2019 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi D. B.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, dotyczącej postępowania przed Sądem Rejonowym w Olkuszu do sygn. akt I Nc 1422/18

postanawia:

1. stwierdzić przewlekłość postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Olkuszu do sygn. akt I Nc 1422/18, na etapie postępowania klauzulowego;
2. przyznać na rzecz skarżącego D. B. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Olkuszu sumę pieniędzy w kwocie 2 000 zł (dwa tysiące złotych),
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie,
4. zasądzić na rzecz skarżącego D. B. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Olkuszu kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania,
5. nakazać zwrot na rzecz skarżącego D. B. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Olkuszu kwoty 200 zł (dwieście złotych) tytułem opłaty sądowej od skargi.

SSO Krystyna Dobrowolska SSO Joanna Ćwik - Bielińska SSO Renata Stępińska

UZASADNIENIE

Skarżący D. B. żądał stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Olkuszu do sygn. akt I Nc 1422/18 oraz przyznania od Skarbu Państwa tytułem zadośćuczynienia za przewlekłość postępowania 7 000 zł. Domagał się nadto zasądzenia na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi podniesiono, że pomimo upływu 4 miesięcy od złożenia przez powoda wniosku o nadanie nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności Sąd do chwili obecnej nie doręczył powodowi tytułu wykonawczego.

Wezwany do złożenia odpowiedzi na skargę Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego w Olkuszu nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity - Dz. U. z 2016 roku, poz. 1259 ze zm.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Wprowadzenie do polskiego porządku prawnego skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki było skutkiem przyjętych przez państwo polskie zobowiązań międzynarodowych i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (por. wyrok ETPCz z dnia 26 października 2000 roku w sprawie Kudła przeciwko Polsce, sprawa nr 30210/96). Z tego względu rozpoznając niniejszą skargę Sąd Okręgowy, dokonując oceny naruszenia prawa skarżącej do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, zobowiązany jest brać pod rozwagę standardy wypracowane w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Zapewnienie – wynikające z art. 13 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności – środka urzeczywistniającego przestrzeganie praw i wolności zagwarantowanych w Konwencji winno bowiem nastąpić w pierwszej kolejności na poziomie krajowym. Dlatego też ocena przewlekłości postępowania w sprawie winna być dokonywana z zasadami określonymi w Konwencji i z uwzględnieniem kryteriów ustalonych w orzecznictwie Trybunału Praw Człowieka (por. np. wyrok ETPCz w sprawie Swat przeciwko Polsce, sprawa nr 13545/03, § 43).

Z informacji przedstawionych przez Sąd Rejonowy w Olkuszu wynika, że akta sprawy I Nc 1422/18 zaginęły i wszczęto postępowanie o ich odtworzenie, zarejestrowane pod sygnaturą akt I Co 715/19. Zgodnie z zapisami z systemu informatycznego Currenda, sprawa została wszczęta w dniu 28 sierpnia 2018 r. W dniu 29 października 2018 r., po uzupełnieniu braków formalnych pozwu, wydano w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. W dniu 7 grudnia 2018 r. akta przedłożono Sędziemu do stwierdzenia prawomocności, a w dniu 3 stycznia 2019 r. skierowano do zwrotu nadpłaty. W aktach znajduje się również kserokopia wniosku powoda o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 29 października 2018 r., który wpłynął do Sądu w dniu 3 grudnia 2018 r.

Podkreślenia wymaga, że choć opóźnienie rozpoznania niniejszej sprawy w dużej mierze nie jest spowodowane pracą konkretnego sędziego, konsekwencji tego stanu rzeczy nie może jednak ponosić strona. Ma ona bowiem prawo do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie zwłaszcza w sytuacji, gdy czas trwania postępowania nie jest następstwem działań lub zaniechań samej strony. Z okoliczności sprawy wynika, że akta sprawy zostały zagubione w Sądzie Rejonowym w Olkuszu, stąd niemożliwa okazała się realizacja wniosku powoda o wydanie tytułu wykonawczego. Niezależnie od przyczyn takiego stanu rzeczy, dla rozpoznania skargi w niniejszej sprawie, istotne pozostaje jedynie to, czy sprawę rozpoznano w tzw. rozsądnym terminie. Obowiązkiem Państwa jest bowiem zapewnienie takiego sposobu funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, aby rozstrzygnięcie sprawy nie trwało dłużej niż to jest konieczne. W rozpoznawanej sprawie niewątpliwie ten zakres został naruszony. Stosownie do art. 781¹ k.p.c. wniosek o nadanie klauzuli wykonalności sąd rozpoznaje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od jego złożenia. Termin ten ma charakter instrukcyjny i stanowi wartość orientacyjną dla oceny przewlekłości postępowania. Podkreślenia wymaga bowiem, że wniosek powoda o nadanie klauzuli wykonalności nie został dotychczas rozpoznany, pomimo upływu 4 miesięcy od daty jego złożenia.

Stosownie do treści art. 12 ust. 4 powołanej ustawy uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20 000 złotych. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli

sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania. Mając na uwadze czas trwania postępowania, a także aspekt materialny przedłużania się postępowania sądowego wyrażający się wysokością kwoty pieniężnej objętej nakazem zapłaty (5.027 zł) Sąd Okręgowy uznał, że kwota 2000 zł jest odpowiednia dla zrekompensowania skarżącemu naruszenia jego praw. W pozostałym zakresie żądanie skarżącego podlegało oddaleniu.

Sąd Okręgowy miał również na względzie, że na chwilę obecną wszczęto już postępowanie o odtworzenie akt, co umożliwi rozpoznanie wniosku powoda o wydanie tytułu wykonawczego. Biorąc powyższe pod uwagę, dalej idącą skargę należało oddalić.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy orzekł jak w punktach 1-3 sentencji na podstawie art. 12 ust. 1, 2 i ust.4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.).

O obowiązku zwrotu uiszczonych opłat od skargi Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 17 ust. 3 cyt. ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r.

O kosztach postępowania skargowego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c., wobec uwzględnienia skargi w przeważającym zakresie. Biorąc pod uwagę powyższe zasądzono na rzecz skarżącej wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 240 zł na podstawie art. 8 ust. 2 cyt. ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku w zw. z § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.).

SSO Krystyna Dobrowolska SSO Joanna Ćwik - Bielińska SSO Renata Stępińska